קמא: שילוח הקן פרק שנים עשר חולין

אי כרבנן משלח ואינו לוקה. הוה מצי למימר לסבר קיימו ולא קיימו הילכך לוקה ומשלח מניעה דכתיב:

אי הכי אמאי אסורות משום גזל. מפורש בסוף המוכל (כ"מ דף קב.):

הדרן עלך שילוח הקן

מעיקרא משמע א"ל רבינא לרב אשי ת"ש [ז]לא תותירו ממנו עד בקר וגו' באש תשרופו בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה לומר לך שאין לוקין עליו דברי ר' יהודה ש"מ טעמא דר' יהודה משום דקסבר שלח מעיקרא משמע ש"מ א"ל רב אידי לרב אשי מתני' נמי דיקא דקתני הנוטל אם על הבנים ר' יהודה אומר לוקה ואין משלח ואי ס"ד טעמא דר' יהודה לאו שניתק לעשה לוקין עליו לוקה ומשלח מבעי ליה ודלמא הכי קאמר במתני' אין נפטר עד דמלקין ליה עד כמה משלחה אמר רב יהודה [א]כדי שתצא מתחת ידו במה משלחה רב הונא אמר ברגליה רב יהודה אמר באגפיה רב הונא אמר ברגליה דכתיב [ב]משלחי רגל השור והחמור רב יהודה אמר [ג]באגפיה דהא כנפיה נינהו [ד]ההוא דגזינהו לגפה ושלחה ואח"כ [ה]תפשה נגדיה רב יהודה א"ל זיל רבי לה גדפיה ושלחה כמאן אי כר' יהודה לוקה ואין משלח אי כרבנן משלח ואין לוקה לעולם כרבנן [ו]ומכת מרדות מדרבנן ההוא דאתא לקמיה דרבא א"ל תימה מהו אמר לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב לשלוחי אמר ליה דילמא חדא ביעתא הוא דרמיא אמר ליה האי ידעי לך מתניתין היא אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת חייב לשלח שלחה ואהדר לה רבא פרסתקי ותפסה וליחוש לחשדא כלאחר יד [ז]ת"ר יוני שובך ויוני עלייה [ח]חייבות בשלוח [ט]ואסורות משום גזל מפני דרכי שלום ואי איתא להא דאמר [י]ר' יוסי בר ר' חנינא חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו קרי כאן כי יקרא [יא]פרט למזומן אמר [יב]רב ביצה עם יציאת רובה הוא דאחייב בשלוח מקנא לא קני עד דתפול לחצרו וכי קתני חייבות בשלוח מקמי דתפול לחצרו אי הכי אמאי אסורות משום גזל אאמם ואיבעית אימא לעולם אביצה וביצה כיון דנפיק ליה רובא דעתיה עליה והשתא דאמר רב יהודה אמר רב [יג]אסור לזבות בביצים שהאם רובצת עליהן שנאמר שלח את האם והדר הבנים תקח לך אפי' תימא אע"ג דנפל לחצרו [יד]כל היכא דאיהו מצי זכי חצרו נמי זכי חצרו נמי זכיא וכל היכא דאיהו לא מצי זכי חצרו נמי לא זכיא ליה אי הכי אמאי אסורות מפני דרכי שלום אי דשלחה גזל מעליא הוא אי דלא שלחה שלוחי בעי בקטן קטן בר דרכי שלום הוא הכי קאמר אביו של קטן חייב להחזיר [טו] לו מפני דרכי שלום לוי בר סימון אקני פירות שובבו לרב יהודה אתא לקמיה דשמואל א"ל [טז]זיל טרוף אקן [יז]דליתגבהו וקנינהו למאי אי למקנא ליקנינהו ליה בסודר אי ביום טוב בעומד

המעלה: **ואם אימא נדר יוסי וכו'**. הס"ם פריך לה: **יליף רובא**. דאם נא מדם ומצא את האם כשהיא מעולה ביצתה וכבר יצא רובה מיד נשלח מקמי דתפול לחצרו לאכתי לאו מזומן הוא: **אי סכי**. ללא קנתה מדברו: **אמאי אסורות משום גזל**. ואפילו מפני דרכי שלום והלא עדיין מגוף האם הוא: ומצי **אמאי**. דרבי שלום דקאמר אפילו על האם עצמה יש משום דרכי שלום: **ואיכא אימא לעולם אביציה**. ללילו על אמן אפילו משום דרכי שלום אין כאן הוצאל ואינה נזופה לא אמכה דעת בעל השובך עליה ואינו מתקוטט עם הלוקח אבל מהביציה הוא מתקוטט דדעתיה עליהן ונכי נמי ללא קנה לו חצרו משום דרכי שלום מיהא איכא: (ג) **לזכות**. לפשוט ידו אחת האם ולהחזיק בהם. כל קנייה דהפקר וכייה קרי ליה: **והשתא דאמר רב יהודה כו'**. מהשתא אינא לאוקומא מתניתין אפילו יפתח כולה ולא תקשה לרבי יוסי ברבי חנינא דללא מזומן הוא ומייתי בשלוח משום ביצה אחרונה ואח שלא עמדה האם עליהם (ד) מהשתילמה ואף על פי שנפלה לאכתי לא קנתה חצרו דכיון דהוא עצמו אם היה כאן לא היה יכול להחזיק כלי) חצרו נמי לא מצי זכי ליה ואין זה מזומן: **אי הכי ממאי אסורות**. משום גזל. משום דרכי שלום ומו לא: **אי דשלחה**. קודם להחזיק בה הרי קנתה חצרו לבעל הבית וגזל מעליא הוא ואי ללא שלחה היאך הוא יכול ליטלם לביציה הא בעי שלוח קודם לקיחת הביצים כרב יהודה: ומצי **נקמן**. ללאו כר שלוח הוא. והוא הדין דהוה מצי לעשויי כגון לעבר ונטלן תחת האם דגזל מעליא ליכא ללא ניחא ליה לעשויי ומצי **נקמן**. ללאו כר שלוח הוא. והוא הדין דהוה מצי לעשויי כגון לעבר ונטלן תחת האם דגזל מעליא ליכא ללא ניחא ליה לעשויי דרך היתר ולא בדרך ליטול: והדר מתמה ואמר **קטן כר דרבי שלום הוא**: ס"ג **אביו של קטן חייב להחזיר מפני דרכי שלום**: **פירות שובבו**. מפרוחים וביצים: **מאי לקמיה דשמואל**. לקמן מפרש מאי מיטרייף ליה למעבי: **טרוף לקן**. הקט בידך על הקן: **דליתגבהו**. מילתך. והשתא מפרש ואזיל מאי נעשה ומאי מהדר ליה: **למאי**. הגהה זו למה: **אי למקנא**. שלא יחזור בו לוי בן סימון והכי קאמר ליה טרוף לקן דליתגבהו מפרוחים מילתך ותקנה מותם בהגהה: **ליקנינהו כסודר**. ולמה הוצרך רב יהודה לשמואל היאך יקנה: **ואם ליו"ט**. שהוא ערב יו"ט ולמחר יהיו מפרוחים מסוס מוקנה ונא לשמואל למה הכנתם למה לי תהי טרפת לעריב לקן:

בעומד

עין משפט נר מצוה

כבט א ב מיי' פי"ג מהל' שחיטה הל' ד סמג עשין קפ טוש"ע י"ד סי' נ"ל סעיף ד:
ל ג מיי' שם הל' ח טוש"ע שם סעיף ב:
לא ד מיי' פי"ו מהלכות גזילה הל' ז סמג עשין קפ טוש"ע ח"מ סי' שמ סעיף ה:
ה [מיי' פי"ב מהלכות שחיטה הלכה ח סמג לאוין קכ טוש"ע י"ד סימן נ"ל סעיף ב):
ו ז [מיי' שם הלכה יח]:

מוסף רש"י

באש תשרופו. עשה זו ולאו שניתקו לעשה ואין לוקין עליו ומשלחין אפילו פטור (ע"ל פב:). מכת מרדות. כיזדי שבת (ב:). לפי מלקות מרובים הוא ללא מכת מרדות, מכת כיזדי מדרבנן (במות נב:). יוני שובך. שמקבלים מזונותיהן כשהן קיינין כשובך ואין להני יוני הבדיפוסות הנידונים בחולין (ב"מ קב:). חייבות בשילוחה. הקן, אם היונה בין הכילים דקרינן בהן יקח פרט למזומן ולאו מזומן ניתנו (שמו). אסורות משום גזל. משום דרכי שלום. ולאו גזל גמור, ללא זכה בהן (ע"ל פב:) דמחלת דמחלת (ע"ל פב:). רבו לסתם (ובהדרין כה:). דרי באן כי יקרא פרט למזומן. לכיון דהכילים אלו הוה ליה הקן מזומן, הקן הוא הכילים (ב"מ ב:). עם יציאת רובה. קרינן ביה בו בילים ואם יש בהם בנים מתעכב לילותה חייב לשלח אם אינו לוקה (שמו). אמאי אסורות משום גזל. כיון דלא שלח לאחרי (שמו). **אאמם**. כלומר גזל דרכי שלום אפילו לאחרי מי קאמר, דדעתו של השיכך עליהם, דבטוח הוא מחבירם למקומן לערב (שמו). **לעולם אביצה**. לא אחמן (שמו). אע"ג דנפל לחצרו. מיהות שילוח הקן ולא מזומן הוא כל זמן שאם היבמת ליכון ולא תיקני לה יוסי ר' חנינא דכל היכא דאיהו (שמו). **אמאי אסורות משום דרכי שלום**. ומו שמעון, **אי דשלחה**. גזל מעליא הוא. דאם קנית ליה אחרי שלוחי בעי. ואיכא למאן דאמר שלוחי בעי אפילו אינו בדרכים אלא בשלוחי הקן בלבד ולא בשאר בהמות ומיני חיות, אבל בשאר בהמות ומיני חיות